

Lesfiche verkeers- en
mobiliteitseducatie
SECUNDAIR ONDERWIJS

Fietsproject

Doelgroep

Leerlingen van de eerste,
tweede en derde graad.

VOET'en

Gemeenschappelijke stam :
19, 25

Context 1 : 10, 11

ICT : 7

Lesthema

Tijdens deze les staan de leerlingen stil bij de gevaren en gevolgen van het rijden met een fiets die niet in orde is. Ze leren welke onderdelen verplicht zijn en waarom een fiets die wettelijk in orde is, veiliger is. Daarna gaan ze in klasverband een fietscontrole organiseren op de school met een sensibiliserende promotiecampagne.

TIP: Organiseer deze les voor je op uitstap gaat met de fiets. Zo ben je zeker dat alle fietsen in orde zijn.

Beginsituatie

Heel veel leerlingen in het secundair onderwijs komen met de fiets naar school. Uit onderzoek blijkt dat in vele steden de helft van alle jongeren met een fiets rijdt die niet (helemaal) in orde is. De leerlingen zijn zich vaak niet genoeg bewust van de gevolgen daarvan.

Lesdoel

- De leerlingen kunnen in groep een fietscontrole organiseren op school.
- De leerlingen kunnen promo maken voor de fietscontrole aan de hand van posters en sociale media.
- De leerlingen kunnen een fietscontrole uitvoeren.
- De leerlingen kunnen kleine herstellingen doen aan een fiets.
- De leerlingen beseffen waarom het belangrijk is dat je fiets in orde moet zijn.
- De leerlingen kennen de wettelijke verplichte uitrusting op een fiets.

Materiaallijst

- PowerPoint
- Minimum een computer per groepje (verwerkingsfase)
- Kopieerblad fiets (één per groepje)

Instapfase

Start een klasgesprek aan de hand van de **slide 'Waarom fiets jij zonder licht?'**

Op deze slide staan de meest voorkomende uitvluchten om zonder licht te fietsen. Praat met de leerlingen over deze uitvluchten en vraag naar hun eigen gedrag en ervaringen. Kom tot de conclusie dat een goed werkend voor- en achterlicht (vast of los) op je fiets essentieel is als het schemert of donker is.

Toon de volgende **slide 'Boodschap van trucker aan fietserje zonder licht gaat viral'**.

Laat de leerlingen het Facebookbericht lezen of lees het voor. (Een vrachtwagenchauffeur heeft een aangrijpende Facebookpost geschreven gericht aan een meisje dat in het donker zonder licht fietste. De trucker raakte een gevoelige snaar en zijn boodschap ging onmiddellijk viral.)

Stel vervolgens deze vragen aan je leerlingen:

- Waarom zou de trucker dit op Facebook posten?
- Wat had het gevolg kunnen zijn als de vrachtwagenchauffeur niet had kunnen stoppen?
- Wie was er dan verantwoordelijk geweest voor dit ongeval?
- Waarom denk je dat de fietser zonder licht reed?

Theorie wettelijke uitrusting

Leg uit aan de leerlingen dat niet alleen fietsverlichting belangrijk is maar dat er ook nog andere zaken aanwezig of in orde moeten zijn aan de fiets. Pas dan kan je veilig fietsen in het verkeer.

Verdeel nu de klas in 4 groepen.

Toon nu de **slide 'Wettelijke uitrusting'**. Vraag de leerlingen om in groep na te denken wat er allemaal aanwezig moet zijn aan de fiets zodat dat hij wettelijk in orde en veilig is. Deel de kopieerbladen uit en laat de leerlingen de onderdelen en belangrijke elementen aanduiden.

Kom klassikaal tot de volgende oplossing:

Verwerkingsfase

Project organiseren

Vertel de leerlingen dat ze op school een fietscontrole moeten organiseren en geef iedere groep een taak.

TIP: Je kunt de groepen ook een taak laten kiezen i.p.v. deze toe te wijzen.

Leg samen met je leerlingen een datum en een locatie op school vast (Bijvoorbeeld aan de fietsenstalling, de schoolpoort ...).

Toon de slides 'Aan de slag' en licht klassikaal kort de taken van elke groep toe:

□ Promo

- Promo op voorhand: De leerlingen moeten promotie gaan voeren voor de fietscontrole. Ze moeten de rest van de school inlichten waar en wanneer deze plaatsvindt. Ook het doel van een fietscontrole (veilig fietsen in het verkeer) moet hierin duidelijk aan bod komen. De leerlingen kiezen zelf welke vormen van promomateriaal ze willen gebruiken (posters, Facebookcampagne...). De leerlingen moeten ook goed inplannen wanneer ze de promo gaan verspreiden in functie van de datum van de fietscontrole.
- Promo tijdens de actie: De leerlingen gaan tijdens de actie de jongeren naar de fietscontrole 'lokken'. Hoe ze dit doen, mogen ze ook volledig zelf invullen.

□ Fietsen controleren

- De leerlingen gaan de fietsen zelf moeten controleren. Ze weten welke elementen belangrijk en verplicht zijn.
- De leerlingen moeten een soort van controlefiche maken om aan de jongeren mee te geven zodat zij weten of hun fiets in orde is of wat er aan ontbreekt of niet goed werkt. Ze mogen deze 'controlefiche' op een creatieve manier naar keuze vormgeven.
- Wie doet wat? De leerlingen moeten de taken goed verdelen om de controle zo vlot mogelijk te laten verlopen en dus 'files' te vermijden.

□ Fietsen herstellen

- Wat herstellen? De leerlingen gaan zelf moeten bepalen welke elementen van een fiets zij 'à la minute' kunnen herstellen of aanpassen.
- Hoe herstellen? De leerlingen gaan op zoek (in boeken, op het internet ...) naar info of handleidingen om de fiets te kunnen herstellen.
- Materiaal? De leerlingen lijsten op welk materiaal ze hiervoor nodig hebben en hoe ze aan dit materiaal kunnen geraken.

□ Beloning

- Hoe? De leerlingen gaan zorgen voor een beloning voor de leerlingen waarvan hun fiets helemaal in orde is. Hoe deze beloning er uit zal zien mogen zij volledig zelf kiezen. Het kan gaan van een gadget tot een fiets(car)wash ...

(Toon de slide: 'aan de slag: overzicht')

Maak de leerlingen nog eens duidelijk dat een goede taakverdeling in elke groep belangrijk is om het project te doen slagen.

□ Project uitvoeren

De leerlingen moeten op tijd beginnen met de promotie en er voor zorgen dat het promomateriaal (flyers, sandwichborden ...) op tijd klaar is.

Op de dag van de fietscontrole moeten ze zien dat de fietscontrolekaarten er zijn, dat er materiaal is om de fietsen te herstellen en dat de beloningen er zijn voor de leerlingen met een fiets die helemaal in orde is.

Je laat de leerlingen zelf het project organiseren en uitvoeren. Je neemt dus niet de leiding. Bijsturen in geval van problemen kan natuurlijk wel.

Bronnen

- Helft van de fietsen niet in orde, Het Laatste Nieuws, Regio Kust, Nieuws uit Middelkerke.
- Helft fietsen scholieren niet in orde, Het Nieuwsblad, Regio Roeselare-Tielt-Izegem, 03/12/2016